

Pracovná skupina: Prezídium COGECA, 2. decembra 2021

Prezídium COGECA

Predsedal prezident Ramon Armengol (ES).

Správa o činnosti prezidenta Cogeca a generálneho tajomníka

Prehľad aktivít je na portáli AgriInfo.

Schválenie návrhov pozičných dokumentov C-C:

- **k revízii smernice o obnoviteľných zdrojoch energie (RED)**
- **k nariadeniu o zaistení rovnakých podmienok pre udržateľnú leteckú dopravu**
- **k revízii smernice o zdanení energie (ETD)**

Všetky 3 návrhy boli prijaté.

Prijatý bol aj návrh príspevku ženského výboru C-C k výročnému zasadnutiu Komisie OSN pre postavenie žien do roku 2022: *Dosiahnutie rovnosti žien a mužov a posilnenie postavenia všetkých žien a dievčat v kontexte politik a programov v oblasti zmeny klímy, životného prostredia a znižovania rizika katastrof.*

Aktualizované informácie o procese reformy SPP a Európskej zelenej dohody (EZD)

Európsky parlament dňa 23. 11. 2021 schválil 3 nariadenia novej SPP. Právne texty budú uverejnené 6. 12. 2021 v Úradnom vestníku EÚ, do platnosti by mali oficiálne vstúpiť 8. 12. 2021. Komisia pripravuje sekundárnu legislatívu, požaduje zahrnutie cieľov stratégií F2F a pre biodiverzitu do strategických plánov. Síce pôvodný text preformulovala, obavy sekretariátu pretrvávajú. Sekundárnu legislatívu plánuje prijať veľmi rýchlo (do 21. 12.), aby bola formálne prijatá a vstúpila do platnosti do konca tohto roku. Stav procesu príprav strategických plánov sa v jednotlivých štátoch líši, niektoré z nich informácie zverejňujú, niektoré nie.

Generálny sekretár doplnil, že Komisia veľmi silne pretláča ciele EZD do SPP, čo je zásadná časť prebiehajúcich politických debát. Upozornil aj na silné mediálne kampane neziskových organizácií a na to, že ciele F2F nie sú právne záväzné, neprešli riadnym legislatívnym procesom. Napriek tomu Komisia opakovane odmietla vykonať komplexné posúdenie dopadov.

Balík Fit for 55

• Uhlíkové poľnohospodárstvo

Uhlíkové poľnohospodárstvo má byť nový obchodný model, ktorý bude odmeňovať postupy

hospodárenia s pôdou vedúce k zvýšeniu sekvestrácie uhlíka v živej biomase, pôde, a/alebo mrtvej organickej hmote tým, že zlepši zachytávanie uhlíka alebo zníži jeho uvoľňovanie do atmosféry. Pre EÚ poľnohospodárstvo môže ísť o príležitosť a dodatočný príjem, preto je predmetom pozornosti a lobbingu C-C. Legislatívny návrh by Komisia mala predložiť 14. 12. 2021. Sekretariát už pripravuje svoje stanovisko.

• **Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM)**

Najproblematickejšie na navrhovanom mechanizme podľa C-C je zahrnutie 5 odvetví, zatiaľ čo poľnohospodárstvo je z neho vyradené. Vzhľadom na to, že konkurencia poľnohospodárov mimo EÚ nebude musieť uhrádzať dodatočnú cenu za uhlík v hnojivách, bude narušená konkurencieschopnosť EÚ poľnohospodárov, ktorí budú musieť vyššie náklady platiť. Sekretariát C-C taktiež žiada Komisiu o revíziu antidumpingových opatrení a zrušenie dovozných ciel na dusíkaté hnojivá.

Aktuálna situácia týkajúca sa veľkých šeliem

Sekretariát referoval o narastajúcej populácii vlkov a medvedov, narastajúcom počte útokov na hospodárske zvieratá a rastúcej výške strát chovateľov. Sekretariát preto vyzval na zaslanie informácií o konkrétnych akciách a opatreniach v členských štátoch. Dňa 29. 11. 2021 rokoval so zástupcami DG AGRI a DG ENVI, pričom podľa zástupcov DG ENVI súčasnú legislatívu meniť netreba. V Parlamente sa pripravuje rezolúcia o veľkých šelmách, sekretariát už zaslal návrhy svojich pozmeňovacích návrhov, hlasovanie je naplánované na 26. 1. 2022.

Stratégia v oblasti biologickej rozmanitosti do roku 2030

• **Nová pôdna stratégia EÚ**

Komisia novú pôdnu stratégiu zverejnila 17. 11. 2021, stanovuje ciele na rok 2030 a 2050, pričom jeden z hlavných cieľov je iniciácia legislatívneho rámca pre zdravie pôdy, ktorý bude predložený v roku 2023. S prípravou indikátorov na posudzovanie zdravia pôdy bude Komisii pomáhať Expertná skupina pre ochranu pôdy. Sekretariát C-C po zverejnení stratégie vydal prehlásenie, v ktorom o. i. varuje pred zvyšovaním byrokracie pre členské štáty a požaduje zohľadniť variabilitu pôdy na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

• **EÚ ciele obnovy prírody**

Túto iniciatívu mala Komisia zverejniť 14. 12. 2021, termín nebude dodržaný. Pravdepodobne pôjde o nariadenie, ktoré bude od členských štátov žiadať prijatie národných plánov obnovy. Tie budú musieť obsahovať aj spôsob financovania.

Stratégia EÚ v oblasti lesníctva

Dňa 15. 11. 2021 prijali svoju pozíciu k stratégii ministri poľnohospodárstva, sekretariát silne lobboval za svoje postoje. V Parlamente zatiaľ nebolo finálne rozhodnuté o kompetenciách výborov AGRI a ENVI, ide o veľmi citlivú tému. Ďalší postup prejedná pracovná skupina C-C pre lesníctvo v januári 2022.

Hodnotové reťazce EÚ bez odlesňovania

Komisia zverejnila 17. 11. 2021 návrh nariadenia o hodnotových reťazcoch EÚ bez odlesňovania, ktoré by malo začať platiť v roku 2024. Kľúčovými prvkami sú definície „bez odlesňovania“, rozsah produktov a zákaz uvádzať na trh komodity a produkty, ktoré sú spojené s odlesňovaním a znehodnocovaním lesov.

C-C všeobecne túto iniciatívu podporuje, ale vyzýva k opatrnosti v súvislosti s potrebou zachovať silné obchodné vzťahy.

Informácie a výmena názorov na verejnú konzultáciu právnych predpisov EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat

Verejná konzultácia je otvorená do 21. 1. 2022, sekretariát rozoslal prvý návrh odpovede.

Ďalej sekretariát referoval o správe výboru AGRI o dobrých životných podmienkach hospodárskych zvierat v chovoch, spravodajcom je Jérémy Decerle (FR). Plenárne zasadnutie by malo o správe hlasovať v polovici decembra.

Medzinárodný obchod a situácia na trhu

Situáciu naďalej negatívne ovplyvňuje šírenie koronavírusu, výskyt vtáčej chrípky a AMO, ale aj hospodárske oživenie v USA a Číne.

UK: EÚ a UK pokračujú v rokovaní o flexibilitu a úpravách fungovania Protokolu o Írsku a Severnom Írsku, dosiaľ nedospeli k žiadnemu záveru. Dočasná pracovná skupina C-C pre brexit vypracovala svoju záverečnú správu, ktorá je k dispozícii na portáli AgriInfo.

Diskusia:

SE a DK reprezentanti referovali o vysokých cenách všetkých poľnohospodárskych vstupov, narastajúcich cenách potravín, IE reprezentant o vysokých nákladoch.

FR reprezentant referoval o náraste cien surovín a nákladov, pozitívna je cena obilnín, hoci pre producentov živočíšnej výroby znamená vyššie náklady na krmivá.

Prezident referoval o stabilnej situácii v ES pri olivovom oleji, reštrikciami trpelo najmä odvetvie hovädzieho mäsa. Vysoké ceny krmív veľmi negatívne dopadajú na odvetvie hydiny

a bravčového mäsa.

PT reprezentantka referovala o náraste cien paliva, krmív, hnojív a elektriny.

PL reprezentant referoval o podobnej situácii ako v iných krajinách, všeobecne je situácia negatívna.

NL reprezentant referoval o stabilnej situácii, budúci rok sa však môže zmeniť kvôli zavedeniu kontrol na hraniciach s UK.

Spoločné prezídiá COPA a COGECA

Predsedali prezidentka COPA Christiane Lambertová (FR) a prezident COGECA Ramon Armengol (ES).

Výmena názorov s Jeanom-Lucom Angotom (generálny inšpektor veterinárneho verejného zdravia FR ministerstva poľnohospodárstva a výživy) na akčný plán Jedného zdravia (One Health)

Jean-Luc Angot predstavil európsky prístup Jedno zdravie, najmä Akčný plán EÚ proti antimikrobiálnej rezistencii, ktorý je súčasťou konceptu Jedno zdravie. Komisia ho prijala v júni 2017, zahŕňa 3 piliere: urobiť z EÚ oblasť osvedčených postupov, podporovať výskum, vývoj a inovácie, vytvoriť globálnu agendu.

Komisia už prijala prvé výsledky plánu (napr. Pokyny EÚ pre uvážlivé používanie antimikrobiálnych látok v humánnom lekárstve), vďaka ktorým by malo byť obmedzené nevhodné používanie antimikrobiálnych látok. V rokoch 2020-2021 Komisia v rámci prístupu Jedno zdravie prijala iniciatívy k riešeniam pandémie C-19, ďalej v stratégii F2F stanovila cieľ znížiť predaj antimikrobiálnych látok pre hospodárske zvieratá do roku 2030 o 50 %. Komisia aktuálne vykonáva výskum právnych predpisov týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat, aktualizované právne predpisy by mala zverejniť v 4. štvrtroku 2023.

Výmena názorov s Wolfgangom Burtscherom (DG AGRI) o súčasnom stave budúcej SPP

Európska komisia teraz pracuje na nevyhnutných vykonávacích a delegovaných aktoch, zástupca Komisie zdôraznil, že návrhy aktov prejednáva s členskými štátmi už niekoľko mesiacov, do konca roka by mali byť prístupné, aby členské štáty mohli včas dokončiť svoje strategické plány (do 31. 12. 2021). Komisia po 3-mesačnom prieskume zašle členským

štátom svoje stanovisko, nové pravidlá SPP sa začnú uplatňovať od 1. 1. 2023. Zástupca Komisie upozornil, že zaistenie potravinového zabezpečenia je jedným z hlavných cieľov Komisie, preto Komisia prijala v novembri pohotovostný plán pre dodávky potravín a potravinové zabezpečenie v dobe krízy. Komisia však musí zaistiť, že najmä ekoschémy v I. pilieri budú skutočné klimaticko-environmentálne opatrenia, treba zabrániť tzv. greenwashingu. Preto členské štáty vo svojich strategických plánoch popíšu, ako ich navrhnuté opatrenia prispejú k cieľom EZD, a to na základe SWOT analýz, ktoré identifikovali špecifické problémy v špecifických oblastiach.

Diskusia:

IE, SE aj HR reprezentanti sa kriticky vyjadrili k snahe Komisie začleniť ciele stratégie F2F do strategických plánov SPP, upozornili na zložitú situáciu, v ktorej sa poľnohospodári aktuálne nachádzajú a IT reprezentant zdôraznil dôvody vzniku SPP ako ekonomickej politiky - SPP mala vždy slúžiť na stabilizáciu príjmov poľnohospodárov.

Zástupca Komisie v reakcii odpovedal, že poľnohospodárstvo ovplyvňuje mnoho politík, ktoré zatiaľ nie sú právne záväzné, preto nemôžu byť zahrnuté do strategických plánov, no akonáhle sa stanú právne záväznými, budú musieť byť strategické plány náležite upravené. Súhlasil so zložitou situáciou poľnohospodárov, ale nie je to, podľa neho, dôvod na zľavovanie z ambícií strategických plánov pri ich schvaľovaní.

PL reprezentanti upozornili, že plnenie cieľov F2F si vyžaduje dodatočné finančné zdroje, ciele musia byť tiež reálne dosiahnuteľné. Takisto doplnili, že v novej SPP chýba opatrenie na zaistenie stability platieb, čo ovplyvňuje neochotu mladých ľudí vstúpiť do odvetvia. Upozornili, že EZD je nielen o životnom prostredí a klíme, ale aj o ekonomike - pričom príliš vysoké ambície môžu mať negatívne dopady na ekonomiku.